

Dosarul nr. 2ra-1347/23
2-22052990-01-2ra-25082023

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud. D. Dubcovețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cotruță, A. Braga, I. Țurcan)

ÎN C H E I E R E

17 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Diana Stănilă
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Pîntea împotriva lui Ion Iapără cu privire la încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Silvia Pîntea, reprezentată de avocatul stagiar Lilian Zavalîșca și s-a modificat hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă,

c o n s t a ț ă:

La 13 aprilie 2022, Silvia Pîntea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Iapără privind încasarea pensiei de întreținere în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu sau din alte venituri, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că, la **** *, a înregistrat căsătoria cu pârâtul Ion Iapără. Din căsătorie s-a născut copilul **** *, născut la **** *, iar la 11 aprilie 2016, în temeiul hotărârii Judecătoriei raionului Ștefan Vodă, căsătoria a fost desfăcută.

A susținut că, pârâtul nu participă la întreținerea copilului minor, toate grijile de creștere și întreținere fiind în exclusivitate pe seama sa. A menționat că, pârâtul nu se interesează de copil, nu propune careva ajutor material sau financiar pentru întreținerea lui, motivând că are altă familie.

Prin hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, s-a admis cererea de chemare în judecată. S-a încasat de la Ion Iapără în beneficiul Silviei Pîntea a pensiei de întreținere a copilului minor în sumă de 1200 de lei lunar, începând cu 13 aprilie 2022 până la atingerea majoratului de către copil, și taxa de stat în sumă de 432 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 15 iunie 2022, Silvia Pîntea, reprezentată de avocatul stagiar Lilian Zavalîșca, a declarat apel împotriva hotărârii din 19 mai 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea pensiei de întreținere în cotă procentuală.

Prin decizia din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul depus de Silvia Pîntea, reprezentată de avocatul stagiar Lilian Zavalîșca. S-a modificat hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, în partea cuantumului pensiei de întreținere dispuse spre încasare de la Ion Iapără de la 1200 de lei lunar la $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau alte venituri, precum și în partea taxei de stat de la 432 de lei la 150 de lei pentru instanța de fond și 112, 50 de lei pentru instanța de apel. În rest, hotărârea din 19 mai 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a notat că, instanța de fond a reținut corect că pârâtul/intimatul urmează să achite pensia pentru întreținerea copilului minor **** P****, născut la **** ****, până la atingerea majoratului acestuia, or, potrivit reglementărilor legale, ambii părinți sunt obligați la întreținerea copiilor lor minori.

Curtea de Apel Chișinău a punctat că, instanța de fond incorect a dispus încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă, în condițiile în care la caz sunt întrunite dispozițiile art.75 din Codul familiei, în plus reclamanta a solicitat încasarea acesteia în cotă procentuală.

Din acest considerent, instanța de apel a decis modificarea hotărârii emise de instanța de fond în partea încasării de la Ion Iapără a pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor de la 1200 lei lunar la $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau alte venituri.

La 23 august 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ion Iapără, reprezentat de avocatul Ludmila Ciuhrii, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea de apel depusă de Silvia Pîntea, cu menținerea hotărârii din 19 mai 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel a aplicat eronat legea materială, ignorând norma stipulată în art. 76 alin. (1) din Codul familiei.

Suplimentar, a menționat că nu este angajat la un loc de muncă permanent și nu are venit constant, muncește în afara țării, execută lucrări ocazionale, respectiv și veniturile sunt periodice. Mai mult decât atât, crește trei copii minori, soția nu are loc de muncă, astfel fiind unicul întreținător al familiei și este în imposibilitate de a executa cerințele executorului judecătoresc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 06 decembrie 2022.

Totodată, la 13 martie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei integrale din 06 decembrie 2022, însă date privind recepționarea acesteia de către recurent lipsesc.

Astfel, recursul declarat de către Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, este depus în termenul stabilit de lege.

La 12 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de cunoaștere modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.92).

Până la examinarea recursului, intimata nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul declarat de către Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 23 august 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 23 august 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și nici interpretarea în mod eronat a legii de către instanța judecătorească.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere

(cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Iapără, reprezentat de avocatul Liudmila Ciuhrii, împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos